

Câteva sfaturi în privința abordării și soluționării testelor-grilă

În următoarele rânduri veți regăsi o serie de sfaturi. Sper ca acestea să vă ajute la soluționarea cu ușurință a testelor de tip grilă.

Am promovat atât examenul de admitere în avocatură (anul 2015), cât și examenul de admitere la Institutul Național al Magistraturii (anul 2017, la câteva luni după publicarea primei ediții a acestei cărți). Acest fapt înseamnă că mi-am adresat aceleași întrebări asemenea vouă, candidații la examenele de admitere în profesiile juridice, și am ales răspunsurile greșite la numeroase întrebări. Am început să aprofundez cunoștințele de drept și strategiile de soluționare a grilelor, scriind astfel de teste și, mai mult, explicând, din punctul meu de vedere, de ce anumite soluții, deși par ca desprinse din textul de lege, nu sunt corecte.

Așa cum mi-am explicat mie de fiecare dată când repetam o instituție, la fel am formulat răspunsurile detaliate la fiecare întrebare, soluțiile corecte și cele incorecte. Am observat că o virgulă sau o negație poate transforma un răspuns valid în unul nevalid. Nu este vorba doar despre cunoștințele juridice, ci despre modul în care privim noi testele de acest tip.

Prezenta lucrare, aflată la a patra ediție, vi se adresează vouă, viitorilor profesioniști ai domeniului juridic. Iată și o serie de reguli neconvenționale care sper să vă fie utile la abordarea și soluționarea grilelor:

– începeți prin a lectura, în mod izolat, fiecare variantă de răspuns, coroborată doar cu enunțul. Acest sfat l-am primit la rândul meu și s-a dovedit a fi extrem de util. Suntem adesea tentați să privim întrebarea și răspunsurile în ansamblul lor, ceea ce conduce uneori la răspunsuri greșite;

– aveți grijă la grilele de tip speculativ, fiindcă este esențială atenția candidatului pe toată durata examenului. Este un exemplu de enunț greșit, următorul: „pot formula cerere de chemare în judecată a altei persoane oricare dintre părți, un terț sau intervenientul principal”. Acesta nu constituie un răspuns corect, fiindcă terțul nu poate introduce o astfel de cerere, neavând calitate procesuală. Este o greșeală banală, de aceea citiți pe rând fiecare element enumerat în cadrul unor astfel de variante de răspuns;

– există și situații în care două variante de răspuns par identice, însă le diferențiază un singur cuvânt. De pildă, una dintre ele conține termenul „încheiere”, iar alta, termenul „rezoluție”, cu referire la același act, doar una fiind corectă;

– în cadrul grilelor de tip „reprezintă etape ale emiterii mandatului de percheziție în faza de urmărire penală”, este necesar ca fiecare sintagmă din cadrul unei anumite variante de răspuns să fie corectă, pentru ca răspunsul în sine să fie corect. Este greșit răspunsul la enunțul menționat anterior care prevede următoarele: „soluționarea cauzei în camera de consiliu, fără citarea părților, în maximum 48 de ore de la înregistrarea cererii și întocmirea unei minute”; în această situație, termenul este de 24 de ore;

– în cele mai multe cazuri, expresii de genul „întotdeauna”, „în nicio situație” se regăsesc în variante greșite de răspuns. Totuși, există 1% dintre situații când astfel de răspunsuri sunt corecte, deoarece legiuitorul a prevăzut expres, astfel: Un bun exemplu este art. 566 alin. (7) C. civ., care prevede că „Dreptul de retenție nu poate fi exercitat în niciun caz asupra bunului frugifer (...)”;

– atenție la cuvintele-cheie sau locuțiunile de tipul: „uneori”, „doar”, „cu excepția”, „numai dacă”, ce prin semnificația lor duc la soluții corecte sau incorecte;

– o altă tehnică de redactare a grilelor implică referirea la două instituții sau calități personale care, aplicate la speță, atrag consecințe diferite. De pildă, săvârșirea unei infracțiuni de către un executor judecătoresc, în calitate de autor, și de către un colonel militar, în calitate de complice, duce la incidența unor norme distincte de competență;

– faceți diferența între conjuncția „și”, care înseamnă că răspunsul trebuie interpretat în sens cumulativ, și conjuncția „sau/ori”, care înseamnă că răspunsul trebuie interpretat în mod alternativ;

– există grile care expun un răspuns corect doar parțial, fie pentru că lipsește o parte din conținutul normei, fie pentru că se adaugă la normă, în mod eronat. De exemplu, este greșit răspunsul care, referindu-se la plângerea împotriva soluțiilor procurorului în fața judecătorului de cameră preliminară, ilustrează următoarele: „în cazul în care nu cuprinde data ordonanței sau a rechizitoriului atacate, plângerea se restituie pe cale administrativă, situația în care completarea plângerii poate fi efectuată nu mai târziu de 20 de zile de la data restituirii, sub sancțiunea nulității”, întrucât legiuitorul nu prevede o astfel de sancțiune, adăugându-se, în mod eronat, la normă;

– aveți grijă la negație sau la dubla negație, care schimbă total sensul celor enunțate, cea din urmă transformând enunțul într-unul afirmativ. De asemenea, pot exista situații în care și una dintre variantele de răspuns conține, la rândul ei, o negație. Enunțul trebuie citit întotdeauna coroborat cu fiecare variantă de răspuns, pentru a observa dacă este păstrată negația inițială sau aceasta a devenit o afirmație. Sunt astfel de enunțuri negative: „nu constituie infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal” sau „contestația în anulare nu este admisibilă, dacă este formulată de aceeași parte împotriva hotărârii care a fost deja atacată cu contestație, dacă se invocă alte motive”;

– unele grile sunt complexe și pleacă, de obicei, de la o problemă unică, însă cele trei variante de răspuns vizează instituții total diferite. De pildă, „inculpatul Z a fost condamnat pentru infracțiunea de distrugere la pedeapsa închisorii de 1 an, prin sentință rămasă definitivă prin neapelare:

a) persoana responsabilă civilmente va fi obligată, în solidar, la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat, doar dacă este obligată solidar cu inculpatul la repararea pagubei;

– răspunsul de la lit. a) este corect, conform prevederilor art. 274 alin. (3) C. pr. pen., fiindcă există această condiție expresă;

b) după executarea a 2/3 din durata pedepsei, acesta va putea fi liberat condiționat, condamnatul trebuind să respecte o serie de măsuri de supraveghere;

– răspunsul de la lit. b) este incorect, raportat la quantumul pedepsei rămas neexecutat, și anume 1/3 dintr-un an, adică 4 luni; cel condamnat nu se încadrează în ipoteza prevăzută la art. 101 C. pen., care introduce condiția ca restul de pedeapsă

neexecutat să fie de minimum 2 ani, pentru a putea fi impuse acestuia măsuri de supraveghere;

c) dacă va săvârși două fapte intenționate aflate în concurs, până la momentul reabilitării judecătorești, acestuia îi va fi aplicat tratamentul sancționator al recidivei, cu condiția să nu intervină amnistia postcondamnatorie pentru infracțiunea de distrugere.

– răspunsul de la lit. c) nu este un răspuns corect, pentru că nu sunt îndeplinite condițiile în privința primului termen al recidivei, având în vedere cuantumul pedepsei pronunțate pentru infracțiunea de distrugere;

– sunt situații în care o serie de locuțiuni conferă un anumit sens variantei de răspuns. De exemplu, „încheierea pronunțată în procedura necontencioasă: a) nu are autoritate de lucru judecat, chiar dacă aceasta a fost pronunțată în apel”. În această ipoteză, sintagma „chiar dacă” nu duce la modificarea unei caracteristici fundamentale a încheierilor pronunțate în cadrul procedurii necontencioase judiciare, respectiv acela de a fi lipsite de autoritatea de lucru judecat. Pe de altă parte, există cazuri în care astfel de locuțiuni indică răspunsul corect, modificând sensul de bază al enunțului;

– fiți atenți la răspunsurile care nu exprimă conținutul normei în integralitatea sa. De pildă, „sunt căi extraordinare de atac, în procesul civil: recursul, contestația în anulare și revizuirea”. Acesta este un răspuns corect, deoarece nici nu adaugă la lege, nici nu exceptează vreuna dintre căile de atac legal prevăzute”.

Mult spor și succes!

Abrevieri

alin.	alineatul
art.	articolul
C. civ.	Codul civil
C. pen.	Codul penal
C. pr. civ.	Codul de procedură civilă
C. pr. pen.	Codul de procedură penală
CF	Cartea funciară
CJE	Curtea de Justiție Europeană
ICCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
lit.	litera
M. Of.	Monitorul Oficial
nr.	numărul
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
pct.	punctul
urm.	următoarele

DREPT CIVIL

CAPITOLUL I

Aplicarea legii civile în timp

1. Rămân supuse prevederilor legale care le-au instituit:

- a) decăderile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi, întotdeauna;
- b) efectele actului juridic, produse atât înainte, cât și după intrarea în vigoare a legii noi;
- c) consecințele obligației de întreținere instituite de legea veche.

2. Este aplicabilă:

- a) legea în vigoare la momentul încheierii convenției, în privința clauzei de inalienabilitate inserate;
- b) legea nouă, în privința unei cauze de ineficacitate, dacă împrejurarea ce a condus la ineficacitatea actului a apărut după intrarea în vigoare a noului Cod civil;
- c) legea nouă, efectelor derivate din raporturile de vecinătate, doar dacă situația respectivă subzistă după intrarea în vigoare a noilor reglementări.

3. Reprezintă aplicații ale regulii aplicabilității legii în vigoare la data încheierii actului juridic:

- a) cauzele de nulitate ce lovesc un partaj convențional se aplică potrivit legii vechi;
- b) clauza de inalienabilitate inserată într-un contract cu titlu gratuit își va produce efectele prevăzute sub imperiul legii care a guvernat încheierea actului;
- c) dispozițiile care prevăd îmbunătățirile efectuate de către locator după intrarea în vigoare a legii vechi.

CAPITOLUL II Drepturile reale

Secțiunea 1 Acțiunea în revendicare

1. Reprezintă efecte ale admiterii acțiunii în revendicare:

- a) dreptul de retenție al posesorului de rea-credință, până la restituirea cheltuielilor făcute pentru producerea și culegerea fructelor;
- b) restituirea cheltuielilor necesare, la cerere sau din oficiu;
- c) dreptul posesorului de a-și însuși lucrările efectuate prin cheltuieli voluptuare, însă doar în situația în care bunul nu se deteriorează din acest motiv.

2. În materia acțiunii în revendicare, este prevăzut că:

- a) despăgubirile vor fi evaluate întotdeauna în raport de momentul restituirii;
- b) dacă bunul pierde fortuit, posesorul de bună-credință nu va putea fi obligat la despăgubiri;
- c) aceasta nu poate fi introdusă pe calea acțiunii oblice, de către creditorii proprietarului.

3. Dreptul de proprietate privată:

- a) se stinge prin neuz ori prin pieirea bunului;
- b) poate fi dobândit și prin hotărâre judecătorească, atunci când hotărârea este translativă de proprietate prin ea însăși;
- c) în cazul imobilelor se dobândește, întotdeauna, prin înscriere în CF.

4. În ceea ce privește proprietatea privată:

- a) exercitarea dreptului de proprietate poate fi limitată prin voința proprietarului ori prin limitele corporale ale bunului;
- b) orice proprietar are obligația de îngrijire a proprietății, în condițiile legii, suportând cheltuielile ocazionate;
- c) acțiunea în revendicare este o acțiune reală, de regulă imprescriptibilă, care nu poate fi folosită în raporturile dintre coproprietari.

5. În materia acțiunii în revendicare:

- a) buna-credință încetează la momentul pronunțării hotărârii de admitere a acțiunii în revendicare;
- b) posesorul de rea-credință nu are niciodată un drept de retenție;
- c) dreptul de retenție nu poate fi exercitat, în niciun caz, asupra unui bun perisabil.

Secțiunea a 2-a

Accesiunea imobiliară artificială

1. Sunt dispoziții referitoare la accesiunea imobiliară artificială următoarele:

- a) dreptul de proprietate asupra lucrării se naște în favoarea proprietarului imobilului, din momentul începerii lucrării;
- b) autorul unei lucrări autonome cu caracter durabil poate, la cererea proprietarului, să cumpere imobilul la valoarea de circulație pe care ar fi avut-o imobilul, dacă lucrarea nu s-ar fi efectuat;
- c) în situația unei lucrări efectuate cu rea-credință, proprietarul poate plăti, pentru păstrarea lucrării, fie $\frac{1}{2}$ din valoarea materialelor plus a manoperei, fie $\frac{1}{2}$ din sporul de valoare adus imobilului, la alegerea autorului lucrării.

2. Lucrările adăugate:

- a) voluptuare, dau dreptul autorului, indiferent de buna sau reaua-credință, să o ridice înainte de restituirea imobilului, cu condiția de a readuce imobilul în starea anterioară;
- b) necesare, conferă proprietarului imobilului dreptul de proprietate asupra lucrărilor adăugate, chiar din momentul efectuării acestora, indiferent dacă imobilul mai există sau nu;
- c) voluptuare dau dreptul autorului de a dobândi proprietatea asupra imobilului, fără nicio obligație față de autorul lucrării.

3. În materia accesiunii imobiliare artificiale:

- a) proprietarul imobilului dobândește dreptul de proprietate asupra lucrării autonome, din momentul efectuării acesteia de către autor;
- b) în cazul unei lucrări adăugate necesare, chiar dacă imobilul nu mai există, autorul are dreptul la restituirea cheltuielilor rezonabile, cu deducerea valorii fructelor imobilului, exceptând însă costurile necesare obținerii lor;
- c) proprietarul imobilului, dacă a fost efectuată o lucrare adăugată utilă, poate deveni proprietarul lucrării, chiar fără înscriere în CF.

4. Autorul lucrării:

- a) își poate întemeia buna-credință chiar și pe un mod de dobândire care nu este supus înscrierii în CF;
- b) este considerat și cel care se întemeiază pe un drept de superficie;
- c) de rea-credință, poate fi obligat la desființarea lucrărilor, cu sau fără daune-interese, în cazul lucrărilor adăugate utile.